

VIDEO: Benzín a nafta atakujú historické rekordy. Slováci stáli v maďarskej Rajke v kolónach na lacné palivo (+ prepočty, koľko sa dá u susedov ušetriť)

- CZ24 News | 11. března 2022

SLOVENSKO: Ceny palív na pumpách rastú takmer každý deň. Čoskoro sa budú musieť premietnuť do cien tovarov, služieb i cestovného.

VIDEO: Prihraničná pumpa v Maďarsku bola plná slovenských zákazníkov

Slovenská vláda sa s tým zatiaľ nechystá robiť nič. Ani znižovať daň ako napríklad minulý mesiac v Poľsku, ani zastropovať ceny, ako to urobilo Maďarsko ešte vlani.

“Nad takýmito krokmi zatiaľ neuvažujeme, mali by výrazný vplyv na štátny rozpočet,” odpovedalo stručne na otázky denníka Pravda ministerstvo financií vedené Igorom Matovičom (OĽaNO). Český kabinet v stredu zafixovanie cien tiež odmietol, za čo si vyslúžil vlnu kritiky od šoférov a dopravcov, ale zrušil aspoň cestnú daň pre osobné autá a vozidlá do 12 ton plus odvolal povinnosť primiešavať do pohonných hmôt biozložku.

Benzín a nafta atakujú historické rekordy. Na Slovensku sa cena najpredávanejšieho 95-oktánového benzínu blíži k hranici 1,7 eura a pri naftě je to 1,55 eura za liter. Takto draho Slováci naposledy tankovali pred desiatimi rokmi.

Z okolitých krajín majú vyššie ceny len v Rakúsku a Česku. V Česku stojí benzín v prepočte okolo 1,85 eura, nafta sa predáva zhruba za 1,94 eura za liter. V Nemecku a na niektorých pumpách v Rakúsku sa už nafta predáva aj za dve eurá, dokonca za viac ako benzín.

Poľská vláda v snahe o spomalenie inflácie dočasne od 1. februára upravila daň z pridanej hodnoty (DPH) na šesť mesiacov. Pri pohonných hmotách ju znížila z 23 na 8 percent, pri potravinách ju stlačila z piatich percent až na nulu. Maďarsko z rovnakého dôvodu ceny palív zastropovalo už vlani 15. novembra, a to na hranici 480 forintov (približne 1,27 eura) za liter pre benzín i naftu.

Ludia z prihraničných miest a obcí s Maďarskom a Poľskom si už na nákupy u susedov zvykli. V posledných dňoch, po rekordnom páde kurzu zlotého a forintu voči euru, o ktorom Pravda písala v stredu, sa nákupná turistika ešte zintenzívnila.

„Prečo by sme neprišli?“ pýtala sa vo štvrtok poobede Slovenka Petra zo Senice. *“Rozdiel na litri benzínu je až 40 centov. Na 50 litroch ušetrím 20 eur!”* Pracuje v Bratislave, do Rajky sa jej oplatí odskočiť si aj napriek tomu, že na tankovanie musela čakať polhodinku v rade pred benzínkou. Kúsok za ňou stálo rakúske auto.

„Neprekvapuje ma, že je tu toľko áut. Chodíme sem pravidelne, v miestnej csárde si dáme skvelý obed a ešte aj ušetríme na naftě,” vysvetľuje Rakúšan Franz z neďalekej obce Bad Deutsch-

Altenburg, ktorý si do Rajky urobil výlet aj s manželkou. *“Na 60-litrovej nádrži ušetrím až 30 eur. U nás je nafta drahšia asi o 50 centov.”*

Ceny doteraz tlačila hore inflácia, pre vojnu na Ukrajine si však nik netrúfa odhadnúť, kde sa zastavia.

Pre rodiny, ktoré sú od auta závislé a využívajú ho denne na dochádzanie do práce či školy, to môže mať výrazný vplyv na ich rodinný rozpočet. Kým pred mesiacom stála 50-litrová nádrž 95-oktánového benzínu vyše 75 eur, dnes vychádza na viac ako 82 eur. Pri jednej plnej nádrži je tak rozdiel aj sedem eur. Slovákom zatiaľ pomáha stabilné euro a tí, čo môžu, snažia sa pomôcť si nákupmi za hranicami.

Cenové stropy a nižšia DPH

Česi kvôli vysokým cenám dokonca zavedú kontroly. Predajcov budú sledovať či si umelo nenavyšujú marže. Ekonóm Lukáš Kovanda z Trinity bank hovorí, že sa to už deje. „Mastia si svoje vrecká vyššími maržami.“

Analytik František Burda zo spoločnosti FinGO.sk sa vracia k opatreniam, ktoré urobilo Poľsko a Maďarsko. Podľa neho ich účinnosť budeme vidieť až po nejakom čase. „Myslím si však, že zastropovanie cien nie je správny spôsob a pre niektoré benzínky v Maďarsku to bude likvidačné,“ vysvetľuje pre Pravdu.

V Maďarsku strop na ceny palív mali pôvodne platiť do polovice februára. Orbánova vláda však toto nariadenie predĺžila až do polovice mája. Zásah maďarskej vlády tak spolu s prudkým oslabením maďarského forintu spôsobil to, že aj slovenskí vodiči môžu tankovať výrazne lacnejšie pohonné hmoty.

Na poľských čerpacích staniciach šoféri natankujú zhruba za 1,45 eura za benzín alebo 1,56 eura za naftu. Lepšiu predstavu o tom, koľko sa dá ušetriť za hranicami, poskytne porovnanie tankovania do plnej 50-litrovej nádrže vozidla. Tankovanie 95-oktánového benzínu do 50-litrovej nádrže na Slovensku v súčasnosti vyjde na 82,25 eura. V Poľsku vyjde plná nádrž o skoro 12 eur menej. Ešte viac sa dá ušetriť na maďarských čerpacích staniciach, kde plná nádrž vodičom ušetrí až viac ako 19 eur. Na druhej strane v Česku a v Rakúsku tankovanie vychádza drahšie. V prípade Česka je to o vyše desať eur navyše a v prípade Rakúska až o 19,25 eura drahšie.

V eurovom vyjadrení platíme historicky najvyššiu cenu za benzín. Ak sa však pozrieme na cenu napríklad cez odpracované minúty, tak zistíme, že k vrcholu je ešte stále ďaleko. Ceny pohonných hmôt v súčasnosti rýchlo rastú, ale v minulosti výrazne rástli aj mzdy. Práve cez takúto optiku sa pozreli analytici z inštitútu INESS na súčasne ceny pohonných hmôt. Ako ukazuje ich prepočet, tak ak by aj benzín stál rovné dve eurá, človek s priemernou mzdou si naň zarobí za 16 minút. Pri aktuálnych cenách na úrovni 1,645 eura to vychádza na približne 13 minút.

Benzín s cenovkou dve eurá v roku 2022 by tak bol stále dostupnejší ako pred 10 rokmi, kedy pracujúci s priemernou mzdou si naň museli odpracovať takmer 20 minút. V roku 2000 to bolo dokonca takmer 30 minút.

Ceny ešte budú rásť

Ako sa budú vyvíjať ceny na pumpách, rozhodne cena ropy na svetových trhoch. Na začiatku roka sa ceny ropy Brent pohybovali ešte na úrovni 80 dolárov za barel. Po vypuknutí vojnového konfliktu na

Ukrajine začali prudko rásť. V súčasnosti sa pohybujú v rozmedzí 120 až 130 dolárov za barel.

Pri pretrvávaní vojny na Ukrajine a pri obmedzovaní dovozu ruskej ropy pôjdu jej ceny pravdepodobne ešte vyššie, pričom by mohli prekonať aj hranicu 150 dolárov za barel. „Nakoľko ceny ropy na globálnom trhu tak prudko rastú, predpokladáme, že aj ceny na našich pumpách budú v ďalších týždňoch výrazne rásť a nevylučujeme ani dosiahnutie úrovne 1,80 eur za liter 95-oktánového benzínu,“ tvrdí pre Pravdu analytička Jana Glasová z 365.bank.

Benzín s cenovkou nad 1,7 eura a nafta nad 1,60 eura. Takéto ceny pohonných hmôt predpokladá napríklad analytik J&T banky Stanislav Pánis. Takýto rast cien môžeme očakávať vzhľadom na vývoj cien ropy Brent a oslabovaniu eura, za čím stojí konflikt na Ukrajine a znižovanie nákupov ruskej ropy západnými obchodníkmi.

(ZDROJ: pravda.sk